

ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY DPŠ V AR 2023/24 - ZÁKLADNÝ MODUL

OKRUHY Z PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉHO ZÁKLADU

1. Pedagogika ako vedná disciplína (vývin pedagogiky, predmet pedagogiky, funkcie pedagogiky, zdroje pedagogických informácií, vzťah pedagogiky k iným vedám)
2. Systém pedagogických vied (základné pedagogické vedy, aplikované pedagogické vedy, hraničné pedagogické vedy)
3. Výchova ako základná kategória pedagogiky (charakteristika výchovy, zákonitosti výchovného procesu, špecifické znaky výchovného procesu, etapy výchovného procesu, ciele a obsah výchovného pôsobenia, druhy cieľov vo výchove, systém výchovy, metódy výchovy)
4. Ján Amos Komenský (didaktické, filozofické a jazykovedné práce JAK, didaktický odkaz JAK pre školu 21. storočia, koncepcia systému škôl pre mládež, požiadavky na dobrého učiteľa)
5. Vzdelávanie a vzdelanie (obsah vzdelávania, typy vzdelania)
6. Pedagogická diagnostika ako vedná disciplína, diagnostikovanie v školskom prostredí (typy diagnóz, etapy diagnostického procesu)
7. Metódy používané v pedagogickom výskume (rozhovor, dotazník, pozorovanie, experiment, sociometria)
8. Školské hodnotenie žiakov (typy školského hodnotenia, obmedzenia školského hodnotenia, riziká tradičnej klasifikácie, slovné hodnotenie, sebahodnotenie)
9. Legislatíva v školstve (zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní, zákon č. 138/2019 Z.z. o pedagogických a odborných zamestnancoch, zákon č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, zákon č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení)
10. Štátny a školský vzdelávací program (obsahová charakteristika, inštitúcie, zrealizované zmeny)
11. Manažment školstva a osobnosť školského manažéra (makroriadenie, mikroriadenie, funkcie školského manažmentu, štýly vedenia ľudí)
12. Patológia rodiny a manželského života (poruchy funkcií rodiny, psychické potreby detí, psychická deprivácia, konflikty v manželstve)
13. Alkoholové/nealkoholové a nelátkové závislosti (drogové závislosti, rozdelenie drog podľa ich účinku, tolerancia, fázy závislosti od alkoholu, patologické hráčstvo)
14. Šikanovanie a kyberšikanovanie (charakteristiky, formy, príčiny vzniku, dôsledky, prevencia)
15. Pedagogická komunikácia (podoby pedagogickej komunikácie, účastníci pedagogickej komunikácie, funkcie pedagogickej komunikácie)
16. Komunikácia vo výchovno-vzdelávacom procese (otázky v pedagogickej komunikácii, pravidlá komunikácie v triede, spätná väzba v pedagogickej komunikácii)

17. Pedagogická komunikácia (paralingvistické a extralingvistické aspekty pedagogickej komunikácie)

18. Inkluzívne vzdelávanie žiakov so špecifickými potrebami

19. Všeobecná psychológia (predmet, význam, zameranie psychológie, formy aplikácií, observačné metódy, exploratívne metódy a iné metódy v psychológii, oblasti aplikácie psychológie a systém (štruktúra) delenia psychologických vied, základné kategórie v psychológii, delenie psychických javov)

20. Psychologické aspekty vytvárania sociálnych vzťahov v škole (podstata behaviorálnej modifikácie, nevhodné správanie žiaka v priebehu vyučovania, príklady a možnosti riešenia a pozitívneho nasmerovania, základné prvky budovania vzťahu)

21. Psychologické aspekty vývinu žiakov (činitele duševného vývinu, oblasti psychického vývinu - biosociálny, kognitívny, psychosociálny vývin, biopsychické zákony a zákonitosti, formy a znaky vývinu, predmet vývinovej psychológie, postavenie vývinovej psychológie v systéme psychologických vied, periodizácia psychického vývinu, vývinové obdobia: školský vek, puberta a adolescencia).

22. Vybrané teórie psychického vývinu (teória úrovní intelektového rozvoja - J. Piaget, teória vzťahovej väzby - J. Bowlby)

23. Zvládanie záťažových situácií/emócie a stres (city a emócie - druhy, znaky, základné emócie, primárne, sekundárne, inštrumentálne emócie, stres - definície, teória stresu, stresory a ich charakteristiky, fyziologické a psychické reakcie na stres, zvládanie stresu, tréma a strach zo skúšky)

OKRUHY ZO SOCIÁLNO-VEDNÉHO ZÁKLADU

1. Socializácia (vymedzenie pojmu, druhy, stránky a fázy socializácie)

2. Determinanty výchovy (vymedzenie pojmu, členenie, charakteristika makro-sociálnych a mikrosociálnych determinantov výchovy)

3. Interakcia (vymedzenie pojmu, typy, štruktúra sociálnej interakcie)

4. Činitele výchovy (vymedzenie pojmu, členenie činiteľov výchovy, charakteristika makro-sociálnych a mikro-sociálnych činiteľov výchovy)

5. Sociálna pozícia (vymedzenie pojmu, sociálna pozícia a jej dve stránky, sociálny status a jeho druhy, sociálna rola, rolové napätie a rolový konflikt)